

EKO AKETE.

IWE IROHIN OSOSE.

VOL. I, No. 3. SATURDAY, JULY 29, 1922. THREEPENCE.

Editor:—ADEOYE DENIGA,

Office: 24, Williams Street,

P.O. Box 286

Lagos, Nigeria.

ASAN-SILE NI ỌWO GBIGRA RE.

Eko.	Ilu miran ni Nigeria.	Ilu Okere.
Odun kan 12/-	13/-	14/-
Oṣu mefa 6/-	6/6d.	7/-
Oṣu mefa 3/-	3/6d.	4/-

Ẹ si owo ati Letter ranṣe si Editor

GBOHUN-GBOHUN.

J. J. Ransome-Kuti Alufa ti C.M.S. de sibi lati irin-ajo re si Ilu Palestine ati Ilu-Qba ni ijo ketalala Oṣu yi. Archdeacon T. A. J. Ogunbiyi Alufa ti ijo ti Breadfruit si se Isin Idapo fun ni Ile Isin re lojo na gan.

Ni ijo kerinla oṣu yi, Friday, awon Hausa kan da rugudu silẹ ni Mosalafi Jimo lasiko Isin Jimo: opolopo ninu awon wo-npari yi ti nwon mu ada, ijo ati oṣe dani ni awon olopa mu lori "Ṣabu" won ni ti St. Anna: nigbati a fi won sun niwo keji niwaju adajo kekere ni Ile Ejo ti awon olopa, gbogbo won so pe nwon jebi: a si fi ofin de won mole fun odun kan pelu iduro (£50) fun enikokan ninu won pe nwon ko gbodo yo enikeni lenu titi akoko na.

A se ipade nla kan ti Egbẹ Idapo enia dudu ti Iya Eko, ni Ihpesi ni ijo kedogun oṣu yi, Oluwa ati Ologun oloye pelu awon to wa si ipade na.

J. J. Ransome-Kuti, Alufa rohin irin-ajo re ninu iwasu to se ni Ile-Isin Breadfruit ni aro ijo ose to bo si ijo kerindilogun oṣu yi. Ile kun, ona bo!!!

A gbo pe awon oloye oni-fila-funfun lo sodo Igbakeji Governor ni Saturday ijo kedogun oṣu yi nipa ise ti a tiran si won pe ki won wa. A si gbo pe Ijoba ba won soro ati fi Fila de Qjora titun to seseje yi lori: a so pe awon Oloye si fohun-kan pelu owo pe. "A ki da igbo pa lehin Apena" gegebi itumọ owe wa.

Handwritten signature:
Adeoye Deniga

EKO AKETE.

EKO, SATURDAY JULY, 29, 1922.

OKANJUWA NDAGBA, OGBON-
KOGBON NRE. WAJU.

Orọ to mu owe yi wa koju iwakiwa pupu tiawon odomokunrin wa to wa nibi isẹ, ibase isẹ Oba tabi ti onisowo nhu nisisiyi tibi isẹ won: Ni sa lalai, ipo ti a nfi awon enia wa si nibi isẹ, papa nibi isẹ awon Oyinbo onisowo nlanla ko kere, sugbon anu ni pe juufe eyi ko wopo larin wa mo ni aiye isinsinyi.

A ko gbodo fun odomokunrin kan nipo die, nibi isẹ re, ka ma ri pe ko to to iwon osu mefa tabi odun kan ni a o ti gbo pe o ti hu iwa igara ninu ipo na, ti yio fidi eniti olopa-inu ati olopa-ode yio ma ti gogbo a le bere pe kilo mu eyi wa? idahun kan lowa, on na nipe iwa ojokoro tabi ka ma ti to gelete ki a me mi fin ni. Enikeni to ba fyesi awon ile-oja awon oyinbo onisowo ni Ehingbeti kole se ko ma ripe gbogbo ipo pataki-pataki ti a ti fi awon enia wa si ri ninu isẹ na, lati fi oyinbo si patapata: ipo ti a si nfun awon ti wa koju ipo "Kurumo" lo, evini nipe ki nwon ma gun akaba nile oja bi obo lati ma mu oja fun awon toba fe ra nkan, ki oyinbo si ma ko iye owo oja na sinu iwe !! pupu ninu awon odomokunrin wa dabi oja ikekerere to "nfi oran Ekun se erin; o si dun ni pe lati igbati awon agbagba wa ti nse akiyesi nkan wonyi, a kori eniti yio gboiya lati kwe si gbogbo "church ati Mosalasi larin wa pe ki awon Alufa ile isin wonyi ma wasu gbigbona lera lera fun idaduro ibaje yi: kaka be, kini a ngbo lode isinsinyi? aya melo lo ni? o ti gbeyawo na, ki o ba le je member kikun? ati i.ufe oro bawonni. Sugbon a dupe pe die ninu awon enia wa ti a soro yi, wa ti nwon ko ti fo "luru po mo sapa":

Akoko to fun olukuhuku wa lati ji giri, ka si mo ohun ti a nse lati wa ona ti a o gba ti iwa irenisile yi file lo bam-bam ni igboro wa.

DOSUMU ATI KOSOKO.

Enia pupu ni ko mo bi ija Dosumu ati Kosoko ti se pari nigba kan l' Eko yi. Awa dupe lowo Olorin Foni pe irepo wa ni atin Ile Dosumu ati Ile Kosoko. Omo Iya meji lo ja; sugbon bi ka ku ijo.

O di odun meji-di-l'adarin nisisiyi ti ija nwon ti pari.

Ajele Oyinbo ti a npe ni Consul Campbell, enia rere, Oyinbo bakini to mo Olorin, ba Dosumu soro pupu; o si so fun u pe on fe ki ija re pelu Kosoko ko pari. Dosumu dahun pe eje kan na lo wa ni ara awon mejeji, ija lo de, lo je ko ti ri be e. Ajele (Consul Campbell) ni on a pari ija na a, nitari Oba (Queen Victoria) ran on wa toju gbogbo awon, ati lati toja awon Oyinbo Oniwasa ati Onisowo, ki alafia pelu irepo le wa ni ilu yi. Ajele yi si ranse si Epe sodo Kosoko pe on fe pari ija won to wa larin on ati Dosumu. Ni ijo Keta-di-logbon osu January odun keji-di-l'adarin to koja, (27th January 1854) Ajele Oyinbo, (Consul Campbell) pe Dosumu ati awon eni re jo o si pe Kosoko ati awon enia re jo lati pade ni Langbasa.

Ajele fi Eko silẹ ninu oko ni agogo kan osan ni ijo na; o si ma oko elefin meji pelu, ati igbaja meji ninu oko nwonni, o je ki nwon ma agba ula, ati afonja pupu dani Ogagun oko-ogun to uje H. M. S. "Plato" pelu Ologun oyinbo merin ba nwon lo pelu ninu oko-ogun kekere kan. Nigbati nwon de Langbasa, nwon da gbogbo oko awon duro. Dosumu wo oko-aje tire loto, o si di oko-aje mefa loto fun awon Onifila-funfun, ati awon Abagbon-Ologun to pelu re lo. Awon oko-aje meje yi dide l' Eko ni ojo kana, nwon si de Langbasa nigbati ile su die, lehin ti Ajele ti de ibe, nwon fi gbogbo oko-aje nwon yi oko ti Ajele ka nigba pupu pelu ilu, ati ijo, ati orin, ki nwon to lo sun.

Ni katu owuro ijo keji, (January 28) awon oko-aje meje ti Dosumu lo fi ilu ati ijo ji Ajele Oyinbo ati Ogagun Manawa. Dosumu ta asia fufun si iwaju gbogbo awon oko-aje mejeje tire.

Nigbati Ajele jeun owuro tan, ti o si ta omi silẹ bi nwon ti ma nse, o bere bi Kosoko ti de ki silẹ to mo; nwon ni agbede awon koi ti ri awon oko-aje re.

Awon to ba Dosumu lo lati Eko niwonni:— Olamegbon, Onitanjo, Eletu, ati Onikoyi, pelu awon Abagbon:—Bajulai, Saka, ati Ohoro ologun Egba. Apena lo pelu.

Iko de lati Epe wa so pe Oko-aje Kosoko wa kelin ogovoro. Nigbati nwon so fun Ajele (Casual Campbell) leskansa lo ran Ologun-Manawa (Lieutenant Bedingfield) lo lko lo sin Kosoko wa si Langbasa. Bi Ologun-Manawa ti nlo, o pade oko-aje meta lona, nwon lo ilu, nwon fon fere, sugbon nwon la asa funfin si iwaju oko pele; nwon sunmọ oko ologun-manawa nwon jo fun, nwon ki i pupo. Opodi nikan ko wa, o si wo ewa ogogun-oyinbo pupu, o son ayo mo'di; o ga ambada, omr re ma Ida re dani. Nigbati awon pade, Ologun-Manawa pe Opodi ni ko wa sinu oko ti on, Opodi bo sinu re, o si ba Ologun-Manawa wa si Langbasa lodo Ajele-oyinbo, awon oko-aje meteta si tele nwon.

O pe si i.—nwon ti awon oko-aje ti Kosoko Forere, ti awon bo, nwon je oko-aje marun-dibadogin, ogoji adaje lo nwo oko-aje kokan. Ogbon enia lo nwa eyi to kere nwo nwon. Agha ilandin wa nwo awon oko-aje nwonji niwaju, sugbon nwon, ta asa funfin si iwaju gboogo nwon lokakan. Amberada papoju. Ilu ati tere ko mo niwon. Olori ogogun gboogo awon oko-aje marun-leogota nje. Peln, on si ni Posa oloye Kosoko. Nigwa nwon de Langbasa, ti nwon to si owo gban awon oko-oyinbo, Ajele-oyinbo so pe o di igba keji l'aye on, ti on ri nkan ti o tobi ati ti o si yaji bi ru eyi ni ilu enia dudu. Nigbati Kosoko de Langbasa ti awon oko-aje lo jo jaurere, ariwọ ta.

Ajele-oyinbo bere lowo Dosumnu pe niho ni nwon fe ki awon joko po lati pari ja nwon. —Ijede, tabi Langbasa, tabi lori ori-busu Agbekin—nwon nwon orikupu "Agbekin" agbede-meji Bayeku ati Langbasa; niton na ni Ijeba se so etelugun na si "Palaver Island," titi di oni.

Onifili-furfun fausoso lo wa pelu Kosoko, on ni Ouisemo i. Sugbon enia pupo ba a wa ti awon ko nse Ijoye onifile.

Nigbati gboogo nwon ti joko patapata, Ajele Oyinbo diete, o gba Dosumnu lowo, o si gba Kosoko lowo, ki o lo wa gboowo-pelu gboogo awon Ijoye ati awon Atogbon-Obaban. Ajele-Oyinbo si mu "Opu" Dosumnu dani lowo etuni, o si mu Opu Kosoko dani lowo esi, o dabun pe: "A pade nihi loni lati pari ija, niton; na mo fe ki awon Ijoye Kosoko ati awon Ijoye Dosumnu diete ki awon gboowo-pelu ara awon.

O se si, ki awon Gzodi Posu ati Ajenna, ki nwon to diete ni nwon lo si iwaju awon Onifili funfin lodikere ti awon lo ki awon gboogo bo o tye. O ti re ja. "Eko ba re ija, a ki la a." Onin ati Osi lo fe ki ija ko pari. Gboogo awon to soro niwon to so pe ko dara ki Ilu da-si meji, ki cwo dardo ki gboogo ise ilu ba yi niton omu-Oka meji la a ra nwon ja, nwon ni nwon fe gboogo oro yi

ati gboogo ire ilu le. Ajele-Oyinbo lowo, nwon si dupre fun Ajele niton wishala to se lati mu awon omu-Oka meji pade lati pari ija nwon. O si da nwon loju pe Olorun Odudumare lo le san esan ore yi fun u, awon ko le san.

Awon ti o wa lati Epe, gboogo nwon lo so pe awon fe pada si ile nwon ti Eko, lati ri gboogo ebi ati ara, ati ore nwon.

Opodi wa dabun wipe, nje bi ija ba pari, nigbati Kosoko ba pade, si Eko a lani wa niye bi enia lasun kan ni?

Ajele-Oyinbo bahun pe "Oka meji ko le je ri ilu kan nigba kan na, ki tawon wa po ni ilu kan na. Eko ti ni Oka kan, Oka na ni Dosumnu. Ijeba-oyinbo yio si dabo bo Dosumnu, niton on ni eni ti Ijeba-oyinbo nje niye. Sugbon nkan meji ti Ijeba nje ni ki owa odo Oka ko si safe fun ero-ati-oko Oja; ki gboogo Oja ko si fun owo, ati ki enikent mase tun mu enia ta mo lati fi se eru.

Ohunegbon dahun pe: "Enikenti to ba tun mu enia lati fa si oko-eru lori etelugun ti nwon pari ija loni ni ki nwon sin oluwa re."

Gboogo enia to wa niye niwon wipe:—"Bani ko ri." Gboogo nwon, ati otun, ati oxi, gba pe:—"Oky a ma mu Ejo ati Ekuru ati gboogo nkan tita wa lati Epe si Eko lati idaduro kakani, ati pe Oko-oja ati Oko oniruru yio ma lo si Epe lati Eko lo, titi koja lo si ona Lefe.

Eyikanikan ko soro ile kan, nwon ko p'owe si ara nwon arara, nwon ko soro etu si enikenti; sugbon gboogo nwon lo so pe ki ija ko pari.

Ologun Sugbon ti Abeokuta so pe, Oyinbo ati awon Egba ore ni nwon, nwon si tu di gbanu-akan-kikan ti Oyinbo ba se ni Abeokuta se.

Nwon gbe Ohi? si ile fun Onin ati fun esi. Ajele-Oyinbo, (Casual Campbell) lo koto mu-Obi kan to la, to si se alawe kan loja gboogo enia to wa niye, nmu Obi awon to wa lati Epe, o si mu alawe toku fun awon Oyinbo to wa niye pelu re, awon Oyinbo nwonji si je Obi-Nigbanu ni awon Ijoye ati awon to wa pelu nwon bere si je Oki-pelu.

Lati agogo mejila osan, nigbati onun kan atari, ti nwon ti bere ipari ija, asogo mejin osan koja ki nwon to setan.

Ija pari, nwon ja odu nwon si tulka Awon ti Epe bo si Epe, awon ti Eko bo wa ile.

Agogo mesan ale koja ki Ajele-Oyinbo to de ije-gha l' Eko.

Ni alako ti a nworo yi, Akitoye ti se iwe pela Ijoba, Oyinbo pe nworo ko ni ta eru, nworo ko si na ma ru eru l' Eko, sugboro o ti di odian meyi ti Akitoye ti ku.

Odian meje pelu odu mefa koja lehun ijo ti Ajale pari ija yi, ki Dosumu to fi owo si iwe fun Ijoba Oyinbo.

Odu meji ti oyinbo ti asia si Eko, Kosokpo pada si Eko pelu gboibo awon Ijore re, o si fi owo si iwe fun Ijoba Oyinbo pe on yoda gboibo ita to ti wa isbe on lati Epe titi de Orinpedu ati Leko nitiri Ijoba-oyinbo fun on ni ominira ati ase lati pada wa si Eko. Kosoko se iwe yi ni 7th February 1893, nigbati Kosoko pada si Eko, Ijoba oyinbo se iwe fun, nworo si nkan ni irinwo powun (£4,000) lododun titi o fi ku. Dosumu gba Egberun powun (£1000)

Nigbati gboibo ija tan, Gololba (A-Fari-Ogun) kowe lo si ita-oyinbo, o so fun nwon pe gboibo nkan lo dede, ati pe alafia wa ni ilu, o si so pe Kosoko ati awon enia re ko se iwonu kankan mo Oba Queen Victoria, ti Ida fadista mejji ranse si Gololba pelu ase pe ko fi iban fun Kosoko ko si fi kan fun Osodi. Nigbati awon Ida mejji yi de, Gololba pe gboibo ita si odian nibi ti nwon nare esin lododun, awon soja to irinwo to gbe ibon to wa nibi liwun mu agba nla mefa wa. Nigbati Gololba de odian, nwon ro agba, awon soja to lo bere gboibo enia pe sibe, Eko to niyo na. Enia postu Gololba pe Kosoko o si gbe Ida fadisa kan fun won ko nkan wanyi si ara Ida na ni ode Gesi pe:—"Presented by the Government of Odeon Victoria to the Ex King Kosoko in Commemoration of loyal services rendered by him to the Government of Lagos." (Ijoba Queen Victoria lo fun Kosokpo Oba ni Ida yi fun ironlowo o se fun Ijoba Eko labe oyinbo.

Gololba so pe:—"Mo fi Ida yi sinu Akyo re ki nbo gbe fun e nitiri alafia lo wa misinsiyi ati irepo. Iarin ena. Iba se pe ogun ati Ija si wa ni fita jade lati inu akpo re ni emi ba fi gbe fun e."

Titi Osodi fi ku, ninu irepo ni on pelu Gololba wa. Ore awon po tobe ge, ni ijo ti Osodi ma ku, o ranse lo pe Gololba ko wa wo on. Gololba lo si Ija-Osodi, o ba lewu iku Gololba joko si egbo Osodi to wa ni idabalaje ibn, o si ma owo Osodi dani lowo otun tire titi.

Oyinbo bi Gololba ko po lapa tiwa nibi nigbo yi mo. Oruko Gololba ko le pare l'Eko lalin. Pelu ire ati adura ni oruko re a ma lo lati iran-iran.

Osodi kiril 2nd July, 1878, Kosokpo ku ni 26th April 1872, Dosumu ku ni 17th February, 1885.

Nigba gboibo nkan toro l'Eko, Dosumu fi Kosokpo fe Oloja-Ereko beni igbanu titi di oyo on, oda wa fun Ite-Dosumu. Iga Idangbanan ati fun Ite-Kosokpo, Iga-Oloja-Ereko.

E je ka ma be Oforum, ki Ilu wa yi ba le tozo, ki alafia pelu irepo le wa larin wa labe asia obe oyinbo ti nwon ko wa lati kekeru pe o ni je lele fun alafia gboide ati agba, alafia gbanrin ati obirin, alafia gboibo isin, fun alafia enia dududu ati enia funfun, alafia alagbara ati alafia jlu ti ko ni agbara.

HERBERT MACAULEY, C.B.,

Kirsten Hall,

July 29, 1922.

A GRATUITOUS ADVICE.

Our Veteran contemporary! *The African Messenger* in its issue of the 20th instant really sent us its *Message* by grumbling against what it calls the practice of Yorabuzzing foreign names and quoted chapter and verse from our last issue, in apparent justification of its grumbling. No one is more alive than ourselves to the plea for purity of expression in either language—English or Yoruba; the *Messenger*, we believe, will be the last to deny this for obvious reasons. However, we would point out to our misguided contemporary the fact that where, in some cases, Yoruba rendering of English names, or of any other foreign names for the matter of that, is resorted to by some writers, it is not because of those writers' desire to pollute the pronunciation of the names but because of their ardent wish to reduce to an appreciable degree, the difficulty, which an *out-and-out* average Yoruba man literate in Yoruba *only* will encounter in the course of his reading any Yoruba matters in print: for example, take the name of the World's Great Teacher Jesus; every Greek Scholar agrees that the name as *spelt* in English is NOT so spelt in the original which is IESOUS: why did not the critic rail on this? Again, in the Yoruba Bible we find that the same original name IESOUS (Greek) is spelt as JESU; why did not our *Messenger* raise its finger of scorn to this? We hope our contemporary's criticism is not of that class described by that eminent *Literateur* Dr. Samuel Johnson, as being "a study by which man grows in content and formidable. AT A VERY SMALL EXPENSE."

[Ed.—E.A.]

GOVERNMENT HOUSE NEWS.

IROHIN ILE-ỌBA.

Ni ijo karun osu yi (*Wednesday 5, July*) Oḡagan ati Oloye VESOUR O. B. E. de si ile Ọba. Ni ale oju kanna, "Gomina" ati Aya re pe awon Oyinbo patunko onipo awoniyi jeun. Olofa Akowe-Ilu Olofa Onidap Agba-Combe ati aya re. Olofa ti o nuropo Igba Keji "Gomina" ati Aya re Mrs. Roberts. Olofa Alabojuto ise Onisegan ati ise Imototo Ilu; Olofa Akowe-Ilu. Olofa ti o nuropo Akapo-Ilu ati Aya re Mrs. Douglas. Olofa ti o nuropo Agbejoto Ijoba ati Aya re Mrs. Mackenzie. Lawrence Ologun ati Aya re. Oḡbeni Abden ati Aya re. Oḡbeni Young ati Aya re. Oḡagan ati Oloye VESOUR O. B. E. Oḡbeni GREEN. Ni ijo kejo osu (*Thursday July 7*) Oḡagan MINSTROFT, de si ile Ọba. "Gomina" ati Aya re si pe, e jeun. Igba-Keji Alabojuto Ilera ati Imototo Ilu ati Oḡbeni GREENE jeun pẹlu ni Ile Ọba.

Ni ijo kejo osu (*Saturday July 8*) Oḡagan VESOUR O. B. E. ati Oḡagan MINSTROFT, awon mejeji lo kuro ni Ile Ọba.

Alabojuto Iṣe Ilu jeun ni Ile Ọba lale.

Ni ijo kesun osu (*Sunday July 9*) "Gomina" ati Aya re ati Atokun-Ọba, awon metẹta lo jesin ni Ile-Ijan Catholic. Olofa Alabojuto Ilera ati Imototo Ilu ati Olofa Akowe-Oḡy Ilu jeun ni Ile Ọba.

AWON ORO ATI ASARO DIE

LATI OWO ELETI-OFE

AWON QLOṢA NI IGBORO EKO.

Ni ijo keṣindilogbeṣon osu ti o koja, awon Oloṣa fo Ile-Iranso ti odo-mokunrin kan ti o ni je Yesu ni ni 24 Imabere Street, Oke Popo. Agadunḡodo ti awon Oloṣa na fo tobi tobi ti enu ko le salar ma ya ni pe bi awon Oloṣa-Ọba ti enu to ni ile, sibe-sibe awon Oloṣa ati tun r'aye se iru jamba t' o ka ni Lara bayi, tobi ti a to le so pe bi enilekun iba se alabapade won nigbati won ni o ilekun ile-Iranso na, awon Oloṣa na le le pa oluwa re patapata po. Awon Oloṣa yi ko ghogho aso ti Yesufo ran, ati eyiti koi ran pẹlu. Opo-Ipo enia nso pe awon ara Ilu omiran ni awon eniti o nse jamba yi, ti won ba ti se ose yi tan won a ko ghogho nikanna lo si inu ọkọ, won a si wa lo si Ilu won nibiti won gbe ma lo ta won. Beni awon Oloṣa kan ko eru ti awon Oyinbo "John Holt" ni Epeleḡo ni enu lowo-Iṣowo yi, lo si inu ọkọ nibiti awon Oloṣa gbe lo ko won. Nje ko ni dabi enipe a le daba ohun giga ti a ba ni ki a so fun awon Olori-Oloṣa ki won ma o awon Ero Idale dada nigbati awon ma nwo ọkọ

alo si Ilu awon Ioru, bitori opolopo nikan ni awon ni Ioru ti won si ma wo ọkọ lo ki ile to nso. Hun! Hun!! Hun!!! Ohun ti oju ma ri lode Eko ko kere; beni won ti Baakula ti "Eleti-Ofe" lo ni Ile-Iwe Eko-Giga (*King's College*) ni oju gaa ti won ma gba isinmi ifidi-odun. Ki Olorin ko tana asiti awon adamboro wunyi.

EJA AJASE ATI OWO BODE.

Lati igbati Ijoba ti fi owo-Bode sori Eja Ajase tabi Eja Gbigbe ni wahala ti ba awon Ejeja Gbigbe ti o nmu eja wa lati enu Ajase Ofin ti o lo nipa awon Bode ni pe ki enilekun ti o ba ni Eja Gbigbe ki o ma san gile maki eja ti o ba ti to eja oni Pouan kan. Sugbon o ru ni loju "bi awon Onise-Ọba ti le se gba owo yi perepere ti ko ni ma wahala wa tun awon Agbowo-ode ati awon Ejeja. O ta si Eleti-Ofe leri pe awon ti wahala Owo-Bode ta lori to Alabojuto Ilu lo Oḡbeni Henry Carr pe ki o ri Ijoba lati ran won lowo nipa ọkọ bintabantata yi. A be Ijoba ki o fi oju anu wo gran na.

AWON QDO-MOBINRIN WA BI

AKOWE.

Oni iye igba nisisiyi ti Iwe-Irohin ti nso nipa ise awon Qmọ-binrin gage bi Akowe. Ko si eniti o le fi ogun ọḡy yi gbari pe o da on loju pe iwe danyindanyin kan le ti idi re jade, bi ki awon Qmọ-binrin wa lo ko bi ati se nra, ati bi ati se nra. Sugbon ghogbo nikan ni idanwo. A ko le so pe o je ohun ti o dara fun awon Qmọ-binrin wa pe ki won ma lo ise larin awon Qmọ-binrin nitari opolopo idanwo ni o wa fun won. Nitoko dara fun awon Qmọ-binrin ki won ma sepe, ki won si ma gba awon gage bi Okunrin, sugbon ti a ba ni ki a wo iwod ati aida ti a le fi lo won lenu ise, ati Iṣhin ti ise bu pari, a le so pe ko wo. O dara fun awon Oyinbo; o si bu seḡale won ma; sugbon ko wo fun awon Qmọ wa. "Ika ti o ba wo inu ma nse bo."

O je ohun ti a fi oju ri ni akoko kan, Oḡmọ-binrin kan nse Akowe labe Oyinbo kan ti o ma o, a kio da oruko re. Oḡmọ-binrin yi ti ni oju s'ona, a si ti to re, a si ti gana nitari re, sugbon ki a ma fa ọkọ kukuru gna lo titi, Akowe-binrin ma di aya Oyinbo yi. Kini eyi ti se wo? O da ni leri pe bi oḡmọ-binrin yi ko ba lo si je labe Oyinbo lori irufe nikan ti ko to yi iba ti gẹle larin won

Aperè irufè iwa buburu ti o ma yo nipa pe Obinrin nse Akowe ni eyi. Awon okunrin ko ni dekanu ati ma yo won lenu, a fi oju wa ri die ninu won ti o nse Akowe larin awon okunrin, wabala awon okunrin wonyi po fun odo inobirin lenu ise ti o fi so awon ti o gba won sinu ise ti won nfi enia so won lati ma gbo oro ti won wa ba won no lenu ise natori oro awon okunrin ti o ma fi ibi ise won sibe ti poju, ti won si fi aye fun Akowe-birin nwon pe okunrin kan-kan ko gbo do wa ba won lenu ise, a fi bi nwon ba ha oro ise wa. Iwo ti o fe ki obinrin se Akowe, kini o ri wa si eyi?

A ko ni ki awon omo-birin wa ma'ise, sugbon nwon nte ikilo gidigidi pe obun ti won ba lo si ibi-se ni ki won toja. Eyi je se awon iya. Eyi o dara julo ni pe ki a ko awon omo wa ni bi a ti se ngowo lati igba ewe won lo; ki a fi han nwon pe ko dara ki nwon ma joko tele-rete nigbati nwon ba de ile oko won; sugbon ki won mo bi ati se mo okan di eji, ki won ba le je iranlowo fun ara won ati fun oko won lehin oja. Eyi o ba si ma se akowe ninu won ki o mu ara re giri.

ESUGBAYI ELEKO QMO-ALADE.

Eleko nisisiyi wa ninu wahala ati ibanujè okan eyiti aisokan ilu mu wa ba. Ki ise pe ko ri owo na, ki ise pe ko ri onje je, sugbon ibinu si ara-enti ti o wa larin re ati Ijoba ni o mu ibanujè yi wa. Nigbawo ni o da ti Gomina Clifford ma fi iyedenu ti o si ma gbe e wa si ipo re pada. Niwon igbati Eleko ba si wa ni irufe ipo irele bayi, ti ko si irepo larin on ati Gomina, o dabi enipe enia kan ti o ye ki o ni ese mejji nfi ese kan nrin. Bawo ni irin re ti se le dogba? O si ye ki a jeki Gomina mo pe niwon igbati Eleko ba si wa ni iru ipo iyasote bayi, inu ilu gege bi ilu ko ni dun. A ko ri ese paraku kan eyiti Eleko se, onikan ki je awa de, Oba nikan ki ise ilu, bi Ijoba ba ri o pe Eleko ko gba ona kanna pelu won, o ye ki won mo pe ilu ni on dun, bi Gomina ka foran awon ti o njoba le lori, ki o jowo ti o gbe Eleko si ipo re pada.

[KOI-PARI.]

IPO TI AWON QMODE.

Eko.

29th July, 1922

Enyin Ore Mi Kekere.

Mo ngbero nigbakugba, ti aye ba wa, lati ma ba nyin soro lori oniranru oro eyiti mo ni ireti pe yio fun nyin ni ayo ati ina-didan ninu iwe-irufè "Eko Akete."

Ki a to bere si oro iso, mo ro pe o to, o si ki a si ara wa lati pe, o je ohun edun awon eniti fèran ilu won lati ri pe opolopo nyin ni o wa ile-eko, ati awon ti o dagba ju nyin lo ni o wa nwon ko mo iwe yoruba ika ti nwon ko si mo pelu.

Nitorina mo fe ki e pinnu lati oni lo ki e si ma pelu lati ma ka iwe-irohin ti a bere si te lati eyi lo.

Bi e ba fe ki iwe-irohin yi ki o ma lo titi, ati se dede, iranlowo mejji pere ni e le se fun u. Ekeji ni pe, ki enyin papu ma ra a; ki e si ma ka a pelu. Ekeji ni pe, ki e je ki awon ore nyin ma ra a, ki nwon si ma ka a pelu.

A o ma ta "Eko Akete" ni toro-toro losose (*3d. a copy per week*). E mura; e se giri; e ma se jafa; e sunra ki. E ma ka ede iya nyin pelu ibarale, pelu suru, pelu ife ati ni ireti pe olukuluwa nyin yio ri nkan pataki tabi eko pataki ko ninu re bi o ti njade losose.

Mo ni ireti pe nigbati iwe ose ba ma jade opolopo ninu nyin yio ti bere si lo si ile-eko, a si le ki nyin pe "E ku isinni; e ku abo; e mura si ise nyin; e ma si se imele lenu ise nyin. E ma se je omo eleti igi, sugbon, eje eleti omo. E ma gboran si Oluko nyin lenu, nitori wabala nwon po lu eyiti enyin papu ro lo, ki won to se wahala lati ko nyin ni eko, ki awon to se wahala nipa agboran nyin; enyin ko mo pe ise won soro gidigidi?

E ma se gbagbe pe, e ni lati je omo onitara lenu ise nyin ni ile-eko, olukuluwa ti oluko nyin ba nko nyin, e ma fetti sile, e la oju nyin, ki e si ma fi okan nyin ba a lo pelu, nitori akoko igba-eko ki ise akoko ere; e ma se tiju lati bere olukuluwa ti ko ba ye nyin lewo awon to mo ju nyin lo.

Emi ko ni fi oro gigan pa nyin l'aya ninu iwe mi ekin yi, mo se oro ni ki di ose to ni lo.

Alafia ko ni gbogbo nyin wa bi? Alafia ko ni awon Obi nyin wa bi? Sugbon ki nto sori iwe yo, mo fe so pe enitara ti o ba fe bare olukuluwa ki ki o ko sinu iwe, si o si fi ranse si iwe irohin "Eko Akete;" ju o si ko oruko "Elet-i-Ofe" si i pelu, ki o mu wa si 24 Williams Street, Ibiti a gbe nte iwe irohin yi.

Mo pari iwe mi pelu ife ati nyin.

Emi ni ti nyin nitote

"ELETI-OFE."

JULY 29

ASISE

Pupo
won na
obun ti o
pe i—
nfanani a
Oyun "1

EMI

Pupo
ni o ni
Inaber
Obe S
won lo
oran u

M
Ijoba
ere

ASIŞE AWỌN OYINBO ONISOWO

Pupọ nina awọn Oyinbo Oniṣowo ni a ti pe wọn nta oja wọn ni "gbanjo;" sugbon ko ba je ohun ti o ma dara bi mo ba gba ni moran fun wọn pe --O dara lati ma ta iru oja ba ni ipari oṣu fua anfani awọn aṣiṣe ju arin oṣu ngbati oṣu ba ti "P' Oyin" lo?

"EMI O ŞERE OKUNKUN ŞE MI"

Pupọ nina awọn adagbo ti o tibe ni koro Ilu wa ni o nte "Atupa Oba" (*Electric Lights*) gege bi --Imabere Street, Haffner Street, Lushier Street, Obe Street, ati awọn miran ti si ko le ma daruko wọn ko titi; mo ni ero pe awọn aṣiṣe Ilu wa yia fi oran na si ero laipe yi.

"ERU KAN LO MU NI NBU IGBA ERU."

"AWỌN ONIRUN L' ENU OKU QMUTI."

Mo ro pe je ohun ti o ma dara pupọ bi awọn Ijoba ba le je akilo fun awọn Oyinbo inu Oko (*White Sailors*) ti wọn ma ni ara wọn se eleya ti wọn si tun ma nda awọn omode ni amu ni igboro --wa ngbati wọn ba ti yo fun oti ninu ta, oniran na wọn a tile fa oṣe yo a si ma le awọn omode iri oja ona kekere Beof nitori ko ma ba si iru ni awọn gbayun wọn se da de "Wassini" silẹ fun wọn ni Ehinbeti ti a npe ni -- *Sailors Institute*.

Kini nti ni bi Oti?

Kini njini bi Gini? (*Gin*)

Kini nka ni P' ara bi Kaṣṣa?

(Oti Aguda.)

AWỌLUJE

ITAN KUKURU.

IRAN YI DUN WỌN TO OJO TI BORO KU." NIPA OGUNJIMI.

Omobirin arewa kan ti wa nigba lailai, oruko a ma je Boro. Omobirin yi dara o Egbara, o Iewa to Ere-ẹlẹpa. Gbogbo mokunrin ti mbe ni lu na lo wu nwon pe nwon fe Boro fun aya; sugbon Boro ko enikan ninu wọn, sibesibe olukluku nwon se ko sa je iyawo on, lai to pinnin re lo, gbati o se, Boro fo sanle o ku. Ni ojo ti Boro ku gbogbo enia gbo, awon omokunrin

Ilu na si nwo wa s'ibi oku Boro. Nigbati okan ba de, a bere pe tani ku, nwon dahun pe Boro foku, eyi a ni ye!!! Boro ku! Boro!! Boro!!! A si ma wo igbo lo. Bayi ni otale legbeje omokunrin Ilu na nwi ti nwon si nre'di wo igbo lo. Eyi ni a ti se npowe pe, "Oran yi dun won to ojo ti Boro ku."

GASA! PAGIDARI!!

A gbo pe ni Ile-Kjo Olopa, (Police Court) ni Monday, to koja, Adajo bu £75 (poun marun-din-logorin) fun Ogbeni Ali Balogun ti Ita Victoria, ati £25 (poun medogbon) fun Ogbeni Kadiri Ijaoba ti Ita Evans (Okepopo) ni sisan sapa Oba fun esun, fun ile ti a ni etu ti Ijoba yoda fun won lati ma ta, le nile ifi-oja pamo won (*Stores*) Ijoba si ko irufe awon etu to le na.

OJA EKURO ATI EPO. EKURO.

Iye owo ti awon Oyinbo oniṣowo wonyi gba Ekuro'ni ose yi ni eyi, African Association Jurgens, Millers, ati Maciver, £11. 10s. fun ton kokan.

H. B. W. Russell, £11. awon egbe Oyinbo oniṣowo, eyini ni *Eastern Co-operation* £11. 10s. --Oyinbo Ajeji (French Co.,) £10 17s. 6d. fun ton kokan.

EPO.

Iye owo ti awon Oyinbo oniṣowo wonyi ngba Epo kose yi ni eyi, Macivers £21. 10. Russell, £21. Miller £20. African Association £21. 10. fun ton kokan.

KERE O! KERE O!!

A fi Iwe gadagba-gadagba kan kede pe ni ijo kela oṣu to-nbo (August) tobo si ijo ose Sunday, tibi Aladi a o se fifi-owo siwe Ebe ti ati a soro re ninu iwe-irohin yi ni ose tokoja. Ilu npete ati lo fi iwe na be "Gomina" wa Olu-Ola pe ko fiyedenu lati fi Eleko sipo re pada.

Ijo ti a yan yi bosi Ayajo odun kokanle- logota ti Ijoba Eko ti bo si owo Gesi.

K' Qlorun m' ojo ro, Amin!!!

ADVERTISEMENT RATES.
IN EKO AKETE.

	£	s	d.
Ten lines and under ...	2	6	weekly
Every additional line ...	0	6	do.
In Memoriam ...	4	0	do.
Birth ...	4	0	do.
Thanks for sympathy, etc.,	5	0	do.
Quarter page ...	5	0	do.
Half a page ...	7	6	do.
Whole page ...	15	0	do.

OWO IPOLOWO OJA.

ATI IKEDÉ NKAN MIRAN NINU
IWE-IROHIN EKO-AKETE.

Fun ila mewa tabi didinku	ninu rẹ.	2	6	osose
„ ila titun kọkan			6	do.
„ Iranti ẹni	4	0	do.
„ Ibinu	4	0	do.
„ Idupẹ	5	0	do.
„ Idamerin page kan	5	0	do.
„ Idaji do. do.	7	6	do.
„ Gbogbo do. do.	15	0	do.

All advertisement fees payable to the
Editor direct.

Ka fi gbogbo owo woyin sọwọ si Editor tara.

Advertisements.

IPOLOWO OJA.

IJO GBGBO ENIA DUDU.

TI IWỌ ORUN AFRICA LABE GESI.

A nse Ipade ti Ẹka Ẹgbẹ yi l' Eko.
Ijo ẹkerin ososẹ Alaruba, (Wednesday)
ni Ilupesi Ẹnu Owa ni agogo marun-
ni irọp.

Gbogbo Enia lape sibẹ.

W. A. Dawodu & Co.

Onisowo yi nta orisirisi Motor Cars
Bicycles o si mo won tunse. Owo oja
ti ise won ko le enia sabin; bere re ni
Daddy Alaja, l' Eko.

Oga Ni Doherty.

J. H. Doherty "Atari Ajanaku" na
awon onisowo gmo ibile nibi, ni ago alaruba
nile owo re ni Alakoro, owo won roju.

C. W. S.

Awọ oyinbo Onisowo yi ni orisirisi
nile owo won ni Ẹhingbeti, Owo po o ni
nta won.

Banuso ma b'enla so!

A nta lwe Oyinmomo yi ni C. M.
Bookshop nibi, kẹbọ merin pere
okokan (4d.)